

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	4 Hydref 2016
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Gareth Roberts
Swyddog Cyswllt:	Morwena Edwards, Cyfarwyddwr Corfforaethol
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679 468
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad Oedolion, Iechyd a Llesiant

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel Aelod Cabinet Oedolion, Iechyd a Llesiant. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r hyn sydd wedi digwydd yn erbyn addewidion y Cynllun Strategol; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2 Byddwn yn eich hatgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafaodaeth ac wedi eu craffu mewn cyfarfodydd o'r Tim Rheoli ynghyd a'r Tim Arweinyddiaeth.
- 1.3 Rwy'n gyfforddus gyda perfformiad yr Adran ar y cyfan ond byddwn yn tynnu eich sylw i'r materion canlynol:
Cyfradd oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75+ oed - Mae'r gyfradd oedi wrth drosglwyddo o ysbytai i'r gymuned am resymau gofal cymdeithasol wedi dirywio'n sylweddol. Mae'r mesur yn nodi nifer y bobl fesul 1,000 o'r boblogaeth ble mae oedi wedi bod wrth drosglwyddo. Ceir gwybodaeth bellach yn 4.9.6 isod.

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

2. **Y PENDERFYNIAD A GEISIR**

2.1. Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad

3. **Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD**

3.1. Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. **RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD**

4.1. **Prosiectau'r Cynllun Strategol**

4.1.1. Cyflwynir isod adroddiadau cynnydd cryno ar brosiectau'r Cynllun Strategol 2016-17.

4.2. **G1 Her Gofal - Ceisio sicrhau fod pobl Gwynedd yn glir o'r her sy'n ein hwynebu i ysgogi a chefnogi cymunedau i gyfrannu drwy weithio'n gymunedol.**

4.2.1 Cychwynnodd y Rheolwr Llesiant yn ei rôl newydd ar 1af o Orffennaf 2016. Dros yr wythnosau cyntaf mae pwyslais wedi ei roi ar sefydlu cysylltiadau ar lefel lleol ymysg staff, partneriaid a darparwyr ynghyd â grwpiau penodol. Bydd y wybodaeth a gesglir a'r trafodaethau yma ynghyd â gwersi a ddysgwyd gan awdurdodau eraill, yn bwydo i mewn i raglen waith ddrafft Llesiant erbyn diwedd mis Medi. Bydd y rhaglen yn gosod blaenoriaethau ac amserlen ac yn adrodd ar yr anghenion capasiti ac adnoddau ar gyfer cyflawni amcanion Llesiant y Cyngor.

4.2.2 Mae'r rhaglen o godi ymwybyddiaeth aelodau, staff, darparwyr a phartneriaid yn parhau gyda phwyslais ar gynnal sesiynau penodol gyda gwahanol grwpiau. Cynhaliwyd sesiwn ar rôl aelodau ym mharatoad yr Asesiad Anghenion ym Mhrenteg yn ddiweddar a digwyddiad hyfforddi yn ymwneud â rôl cyngorwyr yn gweithredu gofynion y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant ym Mhorthmadog ers hynny. Mae trefniadau hefyd yn eu lle ar gyfer ymgysylltu gyda grwpiau sydd â diddordeb mewn meysydd penodol e.e. Anableddau Dysgu.

4.2.3 Mae y gwaith ar y cynllun wedi arafu rhywfaint gan fod y swyddog arweiniol bellach ar absenoldeb mamolaeth. Mae llenwi'r rôl hon wedi ei ddal yn ôl hyd nes y bydd yn glir sut y bydd y rhaglen Her Gofal yn cael ei integreiddio gyda'r rhaglen waith Llesiant. Mae darn o waith amlwg i'w wneud yn ystod yr wythnosau nesaf er mwyn sicrhau plethiad y rhaglenni gwaith hyn a'i gilydd, yn ogystal hefyd dylid ystyried y rhaglen waith 'Heneiddio'n Dda' sydd wedi ei gyflwyno i'r Comisiynydd Pobl Hyn yn ddiweddar.

4.3. **G2 Gweithio'n Integredig ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion - Ail ddylunio ein ffordd gyfredol o weithio.**

4.3.1 Erbyn hyn mae'r cysyniad o weithio yn integredig ar lefel lleol yng Ngwynedd, hynny yw, ehangu trefniadau Ffordd Gwynedd yn Eifionydd i weddill y Sir wedi cael sêl bendith trwy drefniadau'r Bwrdd Iechyd. Bydd rhoi trefniadau llywodraethu parhaol yn eu lle yn cymryd rhai misoedd ond mae cytundeb i

weithredu ar sail interim er manteisio ar rai o'r buddion yn y tymor byr. Bydd y camau cyntaf yn cynnwys ehangu gwaith Alltwn i Ogledd Meirionnydd ac Ardal De Meirionnydd gydag Ardal Llŷn ac Arfon i ddilyn wedi hynny.

4.3.2 Hyderir y byddwn wedi penodi Arweinyddion Ardal erbyn diwedd y flwyddyn galendr, gyda rhaglen i anwytho staff yn y ffordd newydd o weithio yn dilyn yn fuan wedi hynny. Bwriedir defnyddio sgiliau ac arbenigedd y Tîm Craidd i hyfforddi a mentora staff yn ystod y cyfnod o ehangu i'r Sir gyfan.

4.3.3 Gellir cadarnhau bod data hyd yma, o gymharu â'r un cyfnod blwyddyn ddiwethaf, yn dangos gostyngiad ym mhecynnau gofal traddodiadol yn ardal Eifionydd. Mae arwyddion addawol dechreuol hefyd i'w gweld yng Ngogledd a De Meirionnydd.

4.4. **G3 Ail-strwythuro Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant - Sicrhau fod strwythur staffio'r adran yn addas ar gyfer y dyfodol.**

4.4.1 Nid yw'r sefyllfa wedi newid yn sylweddol ers y tro diwethaf i mi adrodd. Fodd bynnag, yn dilyn trafodaethau a hwyluswyd gan y Cyfarwyddwr Statudol, mae trefniadau ar y gweill i addasu rhywfaint ar y rhaniad gwaith rhwng yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant a'r Adran Plant a Theuluoedd. Y nod yw cwblhau'r addasiadau yma yn ystod yr Hydref.

4.4.2 Yn ychwanegol i hyn, mewn ymateb i sylwadau'r Arolygaeth Gofal a Gwaith Cymdeithasol Cymru fel rheoleiddwyr, a barn y Panel Strategol Diogelu, mae trefniadau ar y gweill i sefydlu Tîm Diogelu a Sicrwydd Ansawdd at ei gilydd i un gwasanaeth o fewn yr Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant. Credir y bydd hyn yn fodd i dynnu elfennau cysylltiedig at ei gilydd mewn ymdrech i sicrhau cysondeb ar draws yr Adran a gosod llwybrau cyfeirio penodol ar gyfer gweithwyr rheng flaen.

4.4.3 Y nod yw datblygu strwythur sydd â ffocws ar faterion diogelu a sicrwydd ansawdd. Bydd hyn yn fodd i blethu materion ansawdd a diogelu o ran datblygu gwasanaethau ac ymarfer diogel ac ymateb i faterion sydd yn codi yn sgil adnabod themâu o fewn gwaith gweithredol e.e. addasu trefn awdit yn sgil dysgu gwersi o gwynion. Bydd adroddiadau ar ddatblygiad y Tîm a chostau ei sefydlu yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet yn fuan.

4.5. **G4 Tai Gofal Ychwanegol – Adeiladau Tai Gofal Ychwanegol ym Mhorthmadog.**

4.5.1 Ers i mi adrodd i chi y tro diwethaf mae gwaith dymchwel yr adeiladau wedi ei gyflawni, ac mae gwaith yn digwydd i glirio'r safle a pharatoi'r tir ar gyfer sylfaen y datblygiad.

4.6. **G5 Frondeg – Sicrhau eglurder ar safle Frondeg a phenderfynu ar y ffordd ymlaen.**

4.6.1 Yn dilyn ymgysylltu, mae briff wedi ei ddatblygu ar y cyd gyda'r prif fudd-ddeiliaid. Bydd yr Adran Eiddo yn cysylltu gyda Grŵp Cynefin i gynnal trafodaeth ddechreuol ynglŷn â'r briff yn fuan.

4.7. **G6 Darpariaeth fewnol – Penderfynu ar sut rydan ni'n rhedeg y Gwasanaeth Darparu (sy'n darparu gwasanaethau gofal) a gweithredu ar hynny.**

4.7.1 Adroddiad 'Achos Strategol Model Darparu Gofal' yn cael ei gyflwyno i'r Tîm Arweinyddiaeth ar y 20.09.16. Bydd ail adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r un

cyfarfod, fydd yn cynnig cynlluniau effeithlonrwydd newydd o fewn yr Adran Oedolion Iechyd a Llesiant.

4.8. **G7 Capasiti a Chynaliadwyedd y gyfundrefn gofal ac iechyd – Ymateb i'r problemau presennol sydd yn bodoli o ran darpariaethau gofal ac iechyd o fewn y maes pobl hyn yn benodol.**

4.8.1 *Model Gofal Newydd* - Bwriedir datblygu Cartref Preswyl Llys Cadfan er mwyn gallu cynnig mwy o gefnogaeth nyrsio, fydd yn caniatáu unigolion i aros yn y cartref preswyl yn hirach ac osgoi mynediad i gartref nyrsio. Mae cyfarfod dechreuol wedi ei gynnal rhwng swyddogion Gwynedd, Môn, y Bwrdd Iechyd a'r Arolygaeth Gofal ac rydym yn disgwyl am gytundeb mewn egwyddor i'r model newydd sydd wedi ei gyflwyno iddynt. Mae gwaith pellach i'w wneud er mwyn manylu ar sut fydda'r model dan sylw yn gweithio a bydd hynny'n digwydd yn ystod y misoedd nesaf.

4.8.2 *Gofalwyr* – Mae gwaith yn mynd rhagddo i weld os yw ein trefniadau a'n sefyllfa gyfredol yn addas o ystyried disgwyliadau'r ddeddf. Er bod gwaith yn rhanbarthol ar y gweill, a bydd hynny yn cydfarnu at ein dealltwriaeth o'r sefyllfa, byddwn yn gofyn am farn swyddogion proffesiynol, gofalwyr yng Ngwynedd a phencampwyr y maes er mwyn ystyried os yw ein trefniadau yn addas. Bydd y gwaith yma yn ein galluogi i benderfynu os oes sail i gomisiynu prosiect penodol.

4.8.3 Mae gwaith pellach i'w wneud er mwyn gyrru elfennau'r 'Gweithlu' yn ei blaen. Bwriedir ystyried yr agweddau isod yn benodol:

- *Ymateb i'r sefyllfa gyfredol yn y modd mwyaf effeithiol trwy geisio sicrhau ein bod yn llenwi swyddi gwag yn y maes Gofal ac Iechyd.*
- *Dylanwadu, pwyso a chyfrannu i ddatblygiadau cenedlaethol a rhanbarthol o ran ystyried dulliau gwahanol o ddiwallu anghenion pobl.*

4.9. **Perfformiad**

4.9.1 Mae **Atodiad 1** yn adrodd ar y mesurau perfformiad sy'n gysylltiedig â fy mhortffolio.

4.9.2 Mae trefniadau mewn lle bellach er mwyn gallu adrodd ar y mesur '**OED023 Canran o Bobl Hyn a Phobl sydd ag Anableddau Corfforol lle gweler cynnydd mewn cyflawni'r hyn sy'n bwysig iddynt hwy**', sy'n mesur pwrpas gwasanaethau Pobl Hyn ac Oedolion gydag Anableddau Corfforol. Mae'r ffordd newydd o weithio sy'n cael ei yrru gan y Ddeddf newydd, a hefyd Prosiect G2 uchod, yn rhoi'r ffocws ar gyflawni'r hyn sy'n bwysig i'r unigolyn. Ar hyn o bryd nid oes cysondeb o ran y data sydd tu cefn i'r mesur hwn, ond mae gwaith yn mynd rhagddo er mwyn hyfforddi a chefnogi gweithwyr i ddod yn gyfarwydd gyda'r trefniadau newydd. Dros y misoedd nesaf rwy'n gobeithio y byddwn yn dechrau adrodd o ddifrif a gallu defnyddio'r mesur hwn i ddysgu a gwella'n barhaus.

4.9.3 Fel rhan o ofynion y ddeddf newydd mae holiadur yn cael ei anfon allan i dros 1,600 o ddefnyddwyr er mwyn cael dealltwriaeth o'r bobl hynny sy'n nodi eu bod yn 'gallu gwneud yr hyn sy'n bwysig iddynt'. Bydd y mesur **HOL/001** yn adrodd ar ganlyniad hyn a bydd y gwaith o ddadansoddi'r canlyniadau wedi ei wneud erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

- 4.9.4 Mae gwaith yn parhau i fynd rhagddo o ran datblygu mesurau sy'n mesur pwrpas ar gyfer y gwasanaethau Anabledau Dysgu ac Iechyd Meddwl.
- 4.9.5 Hyd nes y bydd y byddaf mewn sefyllfa i adrodd yn llawn ar y mesurau uchod, byddaf yn parhau i adrodd ar weddill y mesurau sydd wedi eu cynnwys yn ail ran **Atodaid 1**. Mae perfformiad y mesurau hyn yn unol a'r disgwyl.
- 4.9.6 Er hyn hoffwn dynnu sylw'r Cabinet at un mesur yn benodol sy'n parhau i beri pryder: **SCA/001 - Cyfradd oedi wrth drosglwyddo gofal am resymau gofal cymdeithasol fesul 1,000 o'r boblogaeth sy'n 75+ oed** - Mae'r gyfradd oedi wrth drosglwyddo o ysbytai am resymau gofal cymdeithasol wedi dirywio'n sylweddol y llynedd - cynnydd o 1.05 yn 2014/15 i 2.45 yn 2015/16. Mae'r perfformiad y mesur hwn yn parhau i beri pryder (cyfradd o 2.1 hyd at Fis Gorffennaf). Pe byddai'r perfformiad yn parhau'r un fath am weddill y flwyddyn rhagwelir y byddwn yn perfformio yn sylweddol is na chyfartaledd Cymru - amcan perfformiad o 6.2 o gymharu â chanolrif Cymru (4.9) yn 15/16. Byddai hyn yn ostyngiad sylweddol mewn perfformiad o gymharu â 2014/15. Mae gwaith yn mynd rhagddo i geisio ymateb yn ymarferol i'r sefyllfa yn y tymor byr ond ni ellir anwybyddu'r argyfwng cenedlaethol sy'n bodoli o ran capasiti a chynaliadwyedd swyddi yn y maes iechyd a gofal. Mae'r prosiect G7 wedi ei gomisiynu er mwyn ceisio ymateb i'r her dan sylw.

4.10 **Sefyllfa Ariannol/ Arbedion**

- 4.10.1 Mae'r her o gyflawni arbedion yn parhau eto eleni ond mae'n ddyddiau cynnar i allu rhagweld a fydd yr adran yn llwyddo i wireddu cynlluniau arbedion 2016/17. Credaf fod angen gwneud cynnydd sylweddol ar nifer o'r cynlluniau yn y misoedd nesaf os am lwyddo i wneud hynny a chadw o fewn gyllideb. Gallaf gadarnhau fod 80% o doriadau disgwylidig yn 2016/17 yn barod wedi eu gwneud.
- 4.10.2 Cymeradwyodd y Cabinet ar y 7fed o Fehefin drosglwyddiadau cyllidol o fewn yr Adran Oedolion Iechyd a Llesiant sydd wedi rhoi gwell adlewyrchiad o'r gofynion a'r galw cyfredol sydd ar wasanaethau. Mae'r trosglwyddiadau cyllidol yn galluogi'r adran i wireddu rhai o gynlluniau arbedion 2015/16.

5. **CAMAU NESAF AC AMSERLEN**

- 5.1 Dim i'w nodi

6. **UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD**

- 6.1. Dim i'w nodi
-

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

Mae'n dda gweld adroddiadau o gynnydd mewn nifer o feysydd. Yn amlwg, mae meysydd fel yr Her Gofal (G1) a Gweithio'n Integredig ar yr hyn sy'n cyfri i unigolion (G2) yn bethau tymor hwy o ran gweld eu canlyniadau ond mae cadw at y cerrig milltir yn bwysicach oherwydd hynny.

Mae'r adroddiad ei hun hefyd yn cydnabod dau bryder. Mae un ar y Mesurydd Trosglwyddo o ofal (SCA/001) ac, yn y cyd-destun hwn, efallai y byddai'r Aelod Cabinet a'r Pennaeth yn medru ymhelaethu ar y camau i geisio arfer sefyllfa lle y byddwn, heb ymyrraeth, yn debyg o fod yn waeth na chyfartaledd Cymru. Yn ail, mae cyfeiriad ym mharagraff 4.10 at yr angen i "wneud cynnydd sylweddol ar nifer o'r cynlluniau yn y misoedd nesaf os am lwyddo i wneud hynny a chadw o fewn y gyllideb". Mae'n dda bod yr adroddiad yn adrodd bod 80% o arbedion 2016/17 wedi eu canfod eisoes ond rhaid cadw llygad barcud ar hwn yn rhannol oherwydd maint y symiau sydd dan sylw.

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb

Y Pennaeth Cyllid:

Fel nodir yn rhan 4.5.4 o adroddiad yr Aelod Cabinet Adnoddau sydd hefyd ar raglen y cyfarfod hwn, bu llithriad yn rhaglen arbedion yr Adran Oedolion, ond rwy'n gwerthfawrogi fod yr Aelod Cabinet dros Oedolion a'r Adran yn gweithio ar gyfres o gynlluniau amgen sydd wedi lliniaru effaith y llithriad. Byddwn yn parhau i gadw golwg ar ddatblygiad y cynlluniau hyn er mwyn sicrhau fod yr arbedion yn cael eu cyflawni.

Atodiadau

Atodiad 1 - Mesurau Perfformiad

Dogfennau Cefndirol

Dim